

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

Směrnice děkana č. 4/2018

**k zadávání, vypracování a odevzdávání
bakalářských a diplomových prací
na Fakultě veřejných politik v Opavě**

Směrnice děkana č. 4/2018

k zadávání, vypracování a odevzdávání bakalářských a diplomových prací na Fakultě veřejných politik v Opavě

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Tento předpis vymezuje charakteristiku a formální úpravu kvalifikačních bakalářských a diplomových prací obhajovaných na Fakultě veřejných politik Slezské univerzity v Opavě (dále jen FVP) a vztahuje se na všechny studijní programy realizované na FVP.
- 2) Bakalářská práce je samostatná odborná práce studenta bakalářského SP, kterou prokazuje schopnost zpracovat ucelený, logický, přehledný a srozumitelný odborný text, orientovat se v různých informačních zdrojích a kriticky je hodnotit, pracovat s odbornou literaturou, řešit zadané téma s využitím oborových znalostí a dovedností získaných v průběhu studia daného studijního programu („dále jen „SP“). Bakalářská práce prokazuje, že student je schopen písemně řešit zadaný problém a obhájit své vlastní přístupy k řešení.
- 3) Diplomová práce překračuje bakalářskou práci rozsahem i hloubkou zpracování. Jedná se o samostatnou odbornou práci studenta magisterského SP, která má prokazovat schopnost implementace oborových znalostí a dovedností, schopnost organizovat a zpracovávat primární a sekundární zdroje, schopnost tvůrčím a originálním způsobem uchopit odborné téma studovaného oboru/programu a používat vhodné metody výzkumu při řešení zadaného tématu. Diplomová práce je svým charakterem soudržná a ucelená odborná studie, kterou student prokazuje, že je schopen řešit téma systémově, komplexně a v souvislostech. Diplomová práce má charakter teoreticko-průzkumné/výzkumné práce.
- 4) Ustanovení tohoto předpisu se přiměřeně vztahuje také pro seminární a jiné písemné práce studentů.
- 5) Nadřazené a ostatní normy:
 - a) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

- b) Studijní a zkušební řád pro studenty bakalářských a magisterských studijních programů Slezské univerzity v Opavě v platném znění
- c) Pravidla o způsobu zveřejňování závěrečných prací na Slezské univerzitě v Opavě v platném znění
- d) Metodický pokyn rektora č. 2/2017 K odevzdávání, ukládání a zveřejňování závěrečných prací a habilitačních prací Slezské univerzity v Opavě
- e) Směrnice děkana č. 1/2018 Vedení vysokoškolských kvalifikačních prací
- f) ČSN 01 6910 (2014) „Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory“
- g) ČSN ISO 690:2011 (01 0197) z března 2011 „Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů“
- h) Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ze dne 7. dubna 2000, ve znění pozdějších předpisů.
- i) Směrnice děkana č. 3 /2018 k organizaci státních závěrečných zkoušek na Fakultě veřejných politik v Opavě.

Čl. 2

Postup zadávání kvalifikačních prací

- 1) Ústav realizující příslušný SP zveřejní vždy k 1. březnu pro studenty 2. ročníku bakalářského SP a 1. ročníku navazujícího magisterského SP seznam navržených témat kvalifikačních prací. Tato témata musí korespondovat s profilem absolventa příslušného SP. U profesních SP by měla být témata kvalifikačních prací v odpovídající míře navázána na spolupráci s praxí, být aktuální, reagovat na potřeby praxe. Počet zveřejněných témat musí respektovat v minimální míře počet studentů příslušného absolventského ročníku.
- 2) Student 2. ročníku bakalářského SP a 1. ročníku navazujícího magisterského SP má právo dát podnět vedoucímu ústavu pro zařazení vlastního tématu včetně předjednaného vedoucího kvalifikační práce nejpozději do 31. prosince (doporučeno je to zvláště studentům kombinované formy studia působící v praxi blízké studovanému oboru). Vedoucí ústavu společně s garantem SP zváží vazbu navrhovaného tématu na studovaný obor a v případě kladného posouzení podnětu navržené téma přiřadí do seznamu vyhlášených témat kvalifikačních prací pro příslušný akademický rok.
- 3) Student po výběru tématu kontaktuje příslušného vedoucího práce. Ve spolupráci s ním si ujasní a zformuluje cíle kvalifikační práce, odborné zdroje (minimálně 10, řazeno abecedně a zapsáno dle normy), s nimiž plánuje při zpracování kvalifikační práce pracovat. Odsouhlasené náležitosti student vloží do studijního informačního systému, dokument *Podklad pro zadání bakalářské/diplomové práce* jednou vytiskne, podepíše, zajistí podpis vedoucího práce a předá na sekretariát příslušného ústavu ve stanoveném termínu.
- 4) Garant SP v součinnosti s vedoucím pracoviště realizujícím SP posoudí soulad zformulovaných cílů kvalifikační práce s profilem absolventa a cíli SP. V případě souhlasu bude zveřejněn seznam aktuálně zpracovávaných kvalifikačních prací na webové stránce pracoviště realizujícího SP. V případě výhrad tyto neprodleně budou sděleny studentovi, který musí zadání práce dle pokynů přepracovat ve stanoveném termínu.
- 5) Podklady pro zadání bakalářské/diplomové práce jsou ústavem předány na studijní oddělení nejpozději do 31. prosince.

- 6) Pokud v průběhu zpracování kvalifikační práce student v součinnosti s vedoucím práce zjistí, že je problematické naplnění stanoveného cíle, je možné písemně požádat děkana o změnu v odsouhlaseném *Podkladu pro zadání bakalářské/diplomové práce*. Děkan rozhodne o změně zadání kvalifikační práce na základě vyjádření příslušného vedoucího ústavu a garanta SP. Poté je student povinen znovu vytisknout opravený dokument *Podklad pro zadání bakalářské/diplomové práce*, vlastnoručně podepsat, nechat podepsat vedoucím práce a předat v jednom vyhotovení na sekretariátu ústavu, nejpozději však dva měsíce před jejím odevzdáním.
- 7) Vedoucí práce metodicky vede práci studenta, student by měl jeho doporučení respektovat. Odpovědným autorem kvalifikační práce je vždy student, vedoucí práce hodnotí úroveň jeho práce udělováním zápočtů za příslušný diplomový seminář a zpracováním závěrečného posudku vypracovaného k odevzdané kvalifikační práci.
- 8) Do 15. února sekretariát ústavu zpřístupní ve studijním informačním systému formulář pro doplnění informací o bakalářské/diplomové práci. Student absolventského ročníku je povinen doplnit další údaje o kvalifikační práci včetně anglického překladu abstraktu nejpozději do 15. března.
- 9) Sekretariát ústavu vytiskne dva prvopisy *Zadání bakalářské/diplomové práce* a do 30. března zajistí podpis vedoucího ústavu. Jeden výtisk si student osobně převezme na sekretariátě daného ústavu, druhý bude postoupen studijnímu oddělení k založení. Student zajistí vevázání *Zadání bakalářské/diplomové práce* do všech výtisků své kvalifikační práce (jeden v originále, ostatní v kopiích). Do elektronické verze práce vloží naskenovaný dokument zadání.
- 10) Student je povinen odevzdat kvalifikační práci ve trojím vyhotovení v pevné vazbě do termínu stanovených v Příloze č. 1 této směrnice. Současně je student ve stejném termínu povinen převést konečnou verzi kvalifikační práce do formátu pdf a nahrát do studijního informačního systému. Elektronická verze kvalifikační práce musí být totožná s odevzdávanou tištěnou verzí.
- 11) V souladu s §47b) odst. 2 Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, v platném znění, bude třetí výtisk práce odevzdané k obhajobě zveřejněn k nahlížení do pěti pracovních dnů před konáním obhajoby na sekretariátě. Po úspěšné obhajobě se ústav rozhodne, zda si práci ponechá nebo vrátí studentovi.
- 12) Na kvalifikační práci jsou zpracovány dva posudky, a to vedoucího a oponenta kvalifikační práce. Oponenta kvalifikační práce určuje vedoucí ústavu ve spolupráci s garantem studijního programu/oboru. Posudky kvalifikačních prací musí být nahrány do studijního informačního systému nejpozději pět pracovních před plánovaným datem obhajoby.
- 13) Student má právo písemně požádat vedoucího ústavu o zpětvzetí odevzdané kvalifikační práce s patřičným zdůvodněním nejpozději deset dní před plánovaným datem obhajoby. V případě kladného stanoviska vedoucího ústavu bude práce ze studijního informačního systému odstraněna.

Čl. 3

Kvalita zpracovávaných prací

- 1) Kvalifikační práce se předkládá v jazyce akreditace příslušného SP, přičemž musí být dodržována gramatická pravidla. Práce musí být sepsána odborným jazykem.
- 2) Student musí při tvorbě práce ctít autorskou etiku a dodržovat Etický kodex Slezské univerzity v Opavě. Všechny odevzdané kvalifikační práce jsou po vložení finální elektronické verze do informačního systému kontrolovány antiplagiátorským systémem. Při tvorbě kvalifikačních prací musí autor respektovat formální, etická a právní pravidla užívání cizích děl. Není přípustné doslovné přebírání celých pasáží z předloh jinak než formou tzv. citování. Pokud bude odhaleno plagiátorství nebo zpracování práce „na zakázku“, bude student podroben disciplinárnímu řízení řízen ve shodě

s Disciplinárním řádem Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě v platném znění. Zásady přebírání výňatků a údajů z jiných zdrojů jsou uvedeny v Příloze č. 4.

- 3) Vzhledem k existujícím oborovým odlišnostem garant SP (příp. studijního oboru nebo specializace) rozhoduje o způsobu citování. Příklady způsobů citování jsou v Příloze č. 5 tohoto dokumentu.

Čl. 4

Formální náležitosti kvalifikačních prací

1) Rozsah **bakalářské práce**:

- a) Minimální rozsah bakalářské práce je stanoven na 40 normostran, tj. min. 72 000 znaků včetně mezer, přičemž do stanoveného počtu stran se započítává úvod, vlastní text práce a závěr, nikoli úvodní strany, poznámkový aparát, seznam literatury, zkratk a symbolů, obrázků, tabulek a příloh.
- b) Přípustné je překročit minimální stanovený rozsah o jednu polovinu, tj. maximální rozsah bakalářské práce je 60 normostran. Toto výraznější překročení stanoveného rozsahu posoudí vedoucí práce na základě specifik tematického zaměření práce a studovaného SP.

2) Rozsah **diplomové práce**:

- a) Rozsah diplomové práce je stanoven na 60 normostran, tj. 108 000 znaků včetně mezer, přičemž do stanoveného počtu stran se započítává úvod, vlastní text práce a závěr, nikoli úvodní strany, poznámkový aparát, seznam literatury, zkratk a symbolů, obrázků, tabulek a příloh.
- b) Přípustné je překročit minimální stanovený rozsah o jednu polovinu, tj. maximální rozsah diplomové práce je 90 normostran. Toto výraznější překročení stanoveného rozsahu posoudí vedoucí práce na základě specifik tematického zaměření práce a studovaného SP.
- c) Pokud diplomová práce navazuje na bakalářskou práci, může student použít v diplomové práci pouze ty části bakalářské práce (s uvedením citace), které jsou pro text diplomové práce nezbytné a bez jejichž uvedení by diplomová práce netvořila logický celek. Převzaté části textu nesmí tvořit více než 30 % počtu znaků diplomové práce.

3) **Formální úprava kvalifikační práce.** V celém textu musí být dodržena jednotná grafická podoba. Práce je tištěna jednostranně na bílý papír formátu A4.

- a) Kvalifikační práce musí být zpracována v textovém procesoru (editoru) a psána patkovým typem písma (doporučeno Times New Roman).
- b) Text musí být oboustranně zarovnan (do bloku), řádkování 1,5, resp. přesně 20 bodů. Mezery mezi odstavci se doporučují 6 bodů. Okraje jsou: vlevo 3,5 cm, vpravo 2,0 cm, nahoře a dole 2,0 cm. Při formátování textu se nevyžaduje dodržování normostrany.
- c) Stránky se číslují arabskými číslicemi v zápatí uprostřed. Číslují se všechny platné stránky počínaje první fyzickou stranou práce. Na některých stranách se číslo strany netiskne (první viditelné číslování je na straně Úvodu). Přílohy se číslují znovu od čísla 1.
- d) Velikost písma je pro vlastní text 12 bodů. Kapitoly první úrovně se začínají psát na nový list papíru a velikostí písma 16 bodů (tučně), mohou být i kapitálkami, nepíše se za nimi tečka. Podkapitoly (nadpisy druhé úrovně) se píše velikostí 14 bodů (tučně, malými písmeny). Pokud student užije i třetí úroveň nadpisu (tzv. Oddíl), použije se tučné malé písmo velikosti 12 bodů. Poznámky, resp. poznámky pod čarou, které se píše velikostí 10 bodů a řádkováním 1,0.

- e) V kvalifikační práci je třeba uspořádat odborný text do kapitol, podkapitol a oddílů, neuvádí se však více než 3 úrovně členění. Mělo by být dodrženo pravidlo členit text do podkapitol a oddílů tehdy, pokud je v minimálním rozsahu jedné strany. Jedna kapitola nesmí mít pouze jednu podkapitolu. Pro číslování kapitol se používá víceúrovňové členění:
1. Název kapitoly
 - 1.1 Název podkapitoly
 - 1.1.1 Název oddílu
- f) Úvod, Závěr a Seznam použité literatury se nečíslojí jako samostatné kapitoly.
- 4) Kvalifikační práce má (pokud garant SP nerozhodl jinak) níže uvedenou strukturu, přičemž všechny části musí být obsaženy v každém výtisku odevzdané práce:
- **přední strana desek,**
 - **titulní list,**
 - **abstrakt** v českém a anglickém jazyce *obsahuje stručnou charakteristiku obsahu práce bez doplňkových informací, bez vlastní interpretace a bez hodnocení, o rozsahu 50 – 100 slov)*
 - **klíčová slova** (5 až 7) v českém a anglickém jazyce,
 - **prvopis** dokumentu Zadání bakalářské/diplomové práce,
 - **čestné prohlášení** studenta (viz Příloha č. 3)
 - **poděkování** (volitelně),
 - **obsah** je strukturovaný a obsahuje názvy jednotlivých částí práce, kapitol, podkapitol a oddílů s uvedením čísla stránek, kde začínají. Obsah stejně jako předcházející strany je číslován skrytě.
 - **úvod** seznamuje v obecné rovině s tématem práce, vymezuje její hlavní cíle a nastiňuje její strukturu. Název kapitoly „Úvod“ se nečísloje pořadovým číslem. Číslování stran již není skryto.
 - **stat' práce** je vždy členěna na jednotlivé kapitoly a podle potřeby na další dílčí úseky. Důležitá je logika členění, tj. vhodné spojování podkapitol do větších tematických celků, které mají určitou souvislost. Je žádoucí, aby hlavní kapitoly byly rozsahově vyvážené. Je důležité používání relevantních zdrojů a dostatečný počet odkazů; správně vedený vědecký aparát, tedy schopnost využívat odborné zdroje, relevantní pro dané téma práce a adekvátní provázání se zdrojovými tezemi a daty.
 - **diskuze** (volitelně podle charakteru práce a instrukcí vedoucího práce) zahrnuje např. komparaci výsledků studentem realizované studie s výsledky studií jiných autorů, odpovědi na stanovené výzkumné otázky, případně verifikuje hypotézu či hypotézy.
 - **závěr** obsahuje výstižné shrnutí hlavních poznatků, které autor formuloval ve stati, na ně navazuje zobecnění (tj. zasazení do širšího rámce, porovnání s obdobnými či příbuznými jevy apod.) a hodnocení dosažených výsledků ve vztahu k cílům práce. V závěru je stručně uvedeno, co bylo zjištěno, co z toho vyplývá, zhodnocení využitelnosti získaných poznatků, případně jejich aplikovatelnost pro praxi, případně východiska pro následná výzkumná šetření. Rozsah závěru je stanoven u BP na dvě strany, u DP tři strany, nesmí však docházet k duplicitě informací již v práci obsažených. Závěr práce se nečísloje pořadovým číslem.
 - **seznam použitých informačních zdrojů** je uspořádán podle druhů informačních zdrojů dle garantem schválených obecně užívaných pravidel daného vědního oboru a při respektování legislativních požadavků zákona na ochranu osobních údajů (seznam není číslován, je uspořádán abecedně a jednotlivé položky mají formu úplného bibliografického záznamu dle platné normy. Obsahuje-li soupis bibliografických citací více než jeden literární pramen od téhož autora (autorů), vydaný v tomtéž roce, lze k roku vydání jak v odkazu, tak v soupisu

bibliografických citací připojit za jméno písmeno (a, b, c...), aby se zajistila přesná korespondence mezi odkazem a citací. V soupisu použitých informačních zdrojů se uvádějí jen ty zdroje, na které jsou v textu odkazy. Současně musí být všechny v textu citované zdroje uvedeny v seznamu použité literatury. Kvalifikační práce musí obsahovat minimálně jeden zahraniční zdroj ve světovém jazyce).

- **seznam zkratk a symbolů** (jsou-li užívány v textu, pochopitelně se nevztahuje na obecně známé a užívané zkratky např., apod., mj., tzv...),
 - **seznam obrázků** (jsou-li užívány v textu),
 - **seznam tabulek** (jsou-li užívány v textu),
 - **seznam grafů** (jsou-li užívány v textu),
 - **seznam příloh** (volitelně),
 - **přílohy** (volitelně)
 - **zadní strana desek.**
- 5) Přední strana pevných desek kvalifikační práce nemá určenou barvu, ale musí být dodrženy tyto náležitosti:
- a) přední strana desek obsahuje přesný název univerzity, tj. Slezská univerzita v Opavě (velikost písma 18, vše velkými písmeny), fakulty, tj. Fakulta veřejných politik v Opavě (velikost 16), druh kvalifikační práce, tj. bakalářská nebo diplomová práce (velikost 18) – vše centrováno uprostřed strany;
 - b) v levém dolním rohu místo a rok plánované **obhajoby** kvalifikační práce (velikost 16, pozn. studenti konzultačních středisek uvádějí jako místo Opavu – sídlo své VŠ), na stejném řádku v pravém dolním rohu jméno a příjmení studenta (velikost 16). Vzor přední strany desek kvalifikační práce (viz Příloha 1).
- 6) Titulní list kvalifikační práce obsahuje:
- a) přesný název univerzity (velikost písma 18, vše velkými písmeny), fakulty (velikost 16) a ústavu (velikost 14), jméno a příjmení studenta (velikost 16), název SP (velikost 14) – u SP s akreditovanými studijními obory také název studijního oboru, forma studia (velikost 14), název BP/DP v českém jazyce (velikost 16, tučně), název kvalifikační práce v jazyce anglickém (velikost 16, tučně), druh práce (bakalářská nebo diplomová práce; velikost 14, normálně) – vše centrováno uprostřed strany;
 - b) v levém dolním rohu „Opava“ a rok plánované obhajoby kvalifikační práce (velikost 14, normálně), na stejném řádku v pravém dolním rohu jméno a příjmení vedoucího práce včetně titulů (velikost 14, normálně);
 - c) druhá strana titulního listu zůstává čistá. Vzor titulní strany kvalifikační práce viz Příloha 2.
- 7) Při zpracování kvalifikační práce je nutno dodržovat typografické zásady. Stránky, tabulky a obrázky musí být číslovány. Přílohy, obrázky, fotografie, diagramy apod., pokud nejsou přímo v textu, se připojují na konec práce. Na jejich čísla se v textu odkazuje.
- 8) Nedostatky v logickém členění práce, ve způsobu citací, v poznámkovém aparátu, v úrovni jazykového zpracování apod. snižují klasifikaci, a jsou-li na újmu srozumitelnosti nebo myšlenkové čistoty práce, mohou být v posudcích či po posouzení komise u obhajoby hodnoceny klasifikací F/nedostatečně.

Čl. 5

Odevzdání kvalifikační práce

- 1) Autor kvalifikační práce musí ve studijním informačním systému uložit konečnou verzi kvalifikační práce také v elektronické verzi ve formátu, který umožňuje strojové prohledávání textu (např. soubor PDF převedený z programu Word, ale nikoli naskenované PDF). Název souboru musí být zadán ve tvaru: FVP_TypPrace_Rok_Zkraceny_nazev_Prijmeni_Jmeno.pdf. Jednotlivé identifikační atributy musí být odděleny podtržítkem. V názvu souboru se nesmí vyskytovat česká diakritika (např. FVP_BP_17_Strukturalni_fondy_Novak_Jan.pdf).
- 2) Kvalifikační práce se odevzdávají ve třech knihařsky svázaných exemplářích v pevných deskách. Jednotlivé výtisky jsou obsahově zcela totožné, stejně jako elektronická verze práce v informačním systému. Termíny odevzdávání kvalifikační práce jsou vždy pro příslušný akademický rok zveřejněny v příslušném Rozhodnutí děkana FVP SU. Nedodržení termínu odevzdání kvalifikační práce má za následek to, že student může svoji kvalifikační práci obhajovat až v nejbližším řádném termínu státních závěrečných zkoušek následujícím po termínu, u něhož nebylo dodrženo datum odevzdání.
- 3) Vedoucí pracoviště je povinen nechat zkontrolovat odevzdané kvalifikační práce antiplagiátorským systémem THESES. V případě zjištěné více než **10% shody** je okamžitě informován vedoucí práce a garant SP, kteří výsledek kontroly vyhodnotí. V případě potvrzení plagiátorství je celá záležitost v souladu s disciplinárním řádem postoupena Disciplinární komisi FVP a řešena dle platných vnitřních předpisů.
- 4) V období před obhajobou budou kvalifikační práce distribuovány takto: jeden výtisk vedoucímu práce pro psaní posudku, jeden výtisk oponentovi pro psaní posudku. V souladu s §47, písm. b), odst. 2 zákona o vysokých školách bude třetí výtisk odevzdané práce zveřejněn k nahlížení 5 pracovních dnů před konáním obhajoby na sekretariátě ústavu. Po skončení státních závěrečných zkoušek oponent i vedoucí vrátí závěrečné kvalifikační práce na ústav.

Čl. 6

Přechodná ustanovení

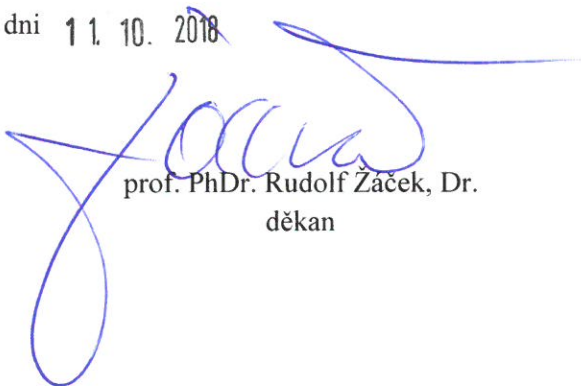
- 1) Tato vnitřní norma se nevztahuje na kvalifikační práce svázané a odevzdané před dnem platnosti a účinnosti této směrnice.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

- 1) Tato směrnice ruší platnost Metodického pokynu č. 4/2012 Ke zpracování, prezentaci a ukládání závěrečných prací na FVP SU v Opavě – aktualizovaná verze.
- 2) Tato vnitřní norma nabývá platnosti a účinnosti ke dni **11. 10. 2018**

V Opavě dne 11. 10. 2018

prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.
děkan

Součást univerzity:	Fakulta veřejných politik v Opavě
Označení:	Směrnice děkana
Číslo:	4/2018
Název normy:	Směrnice děkana k zadávání, vypracování a odevzdávání bakalářských a diplomových prací na Fakultě veřejných politik v Opavě
Schvaluje:	prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.
Derogace:	Metodický pokyn děkana č. 4/2012 ke zpracování, prezentaci a ukládání závěrečných prací na Fakultě veřejných politik v Opavě Slezské univerzity v Opavě – aktualizovaná úplná verze
Platnost od:	1 1. 10. 2018
Účinnost od:	1 1. 10. 2018
Datum vydání:	1 1. 10. 2018
Vydává:	děkan FVP SU v Opavě
Zpracoval:	Mgr. Marta Kolaříková, Ph.D.
Spolupracoval:	
Počet stran:	7
Počet příloh:	5
Způsob zveřejnění	Veřejná část internetových stránek/intranet

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Fakulta veřejných politik v Opavě

BAKALÁŘSKÁ / DIPLOMOVÁ PRÁCE

Opava rok

Jméno a příjmení studenta

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Fakulta veřejných politik v Opavě

Název ústavu

Jméno a příjmení studenta

Studijní program: Název studijního programu

Studijní obor: Název studijního oboru (u dříve akreditovaných SP)

Název BP / DP v českém jazyce
Název BP / DP v anglickém jazyce

bakalářská / diplomová práce

Opava rok

jméno a příjmení včetně titulů
vedoucí BP / DP

Čestné prohlášení

Tuto práci jsem vypracoval(a) samostatně, veškeré literární prameny a informační zdroje, které jsem v práci využil(a), jsou uvedeny v seznamu použitých informačních zdrojů. Prohlašuji, že elektronická verze práce je shodná s verzí tištěnou. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce a zveřejněním její elektronické verze na počítačích v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě podle Pravidel o způsobu zveřejňování závěrečných prací na Slezské univerzitě v Opavě, v platném znění.

.....

ZÁSADY PŘEBÍRÁNÍ VÝŇATKŮ A ÚDAJŮ Z JINÝCH ZDROJŮ

1. Student nesmí opisovat, přebírat nebo publikovat cizí myšlenky či výsledky jiných autorů bez uvedení jejich původního zdroje. Text převzatý musí být jednoznačně vymezen a příslušně citován. Z textu práce musí být zřejmé, co jsou přímé citace, co parafráze a co vlastní myšlenky autora práce. V opačném případě se jedná o plagiátorství a porušení platné legislativy České republiky.
2. Pro potřeby tvorby práce je možno přebírat, parafrázovat či interpretovat rovněž dílčí údaje a **závěry** z cizích zdrojů, ale pouze jako součást vlastního autorského textu a s uvedením odkazu na zdroj převzaté informace, parafrázovanou myšlenku apod. včetně jejich přesného určení v rámci zdrojového (citovaného) dokumentu. Je třeba rozlišovat přímou citaci od tzv. parafrázování (nepřímé citace).
3. **Citace** je doslovné přenesení vybrané části textu, nejčastěji se používá kvůli přesnému definování určitého jevu odbornou autoritou (opsání části nebo celé věty) z původního dokumentu. Citace musí být užívány účelně a pouze v případech, kdy zvyšují kvalitu sdělení. Bakalářská a diplomová práce NESMÍ být napsána prostým poskládáním citací z odborné literatury, tedy kompilátem odborné literatury. Délka citace by neměla přesahovat dvě věty. Delší jen ve výjimečných a z textu zcela patrných důvodů.
 - a) Citace musí být jasně identifikovatelná, přesná, zřetelně oddělená od výkladového textu (uvozovkami a kurzívou), žádná část nesmí být svévolně vynechána ani doplněna. Je-li třeba citát zkrátit, uvede se na místě krácení znaménko [...].
 - b) Odkaz na zdroj, ze kterého byl citát převzat, musí být uváděn v celé práci jednotně způsobem schváleným garantem SP a obvyklým v daném vědním oboru.
4. Parafráze neboli nepřímá citace je interpretace cizí myšlenky, teorie, odborného textu vlastními slovy („převyprávění“) s tím, že nedochází ke změně jeho významu. Tento způsob (včetně vhodného uvádění vlastních závěrů) by měl být v kvalifikační práci nejpoužívanější.
 - a) Parafrázovaný text musí mít důsledně označen konec a mít řádně uvedený identifikovatelný zdroj.
 - b) Parafráze se nedává do uvozovek, měla by být kratší než původní text, ale může být většího rozsahu než citace.

PŘÍKLADY ZPŮSOBŮ CITOVÁNÍ

1. ODKAZOVÁNÍ POMOCÍ tzv. „HARVARDSKÉHO STYLU“

1.1. PRIMÁRNÍ CITACE

a) Autorovo jméno je zmíněno přímo v textu

PŘÍKLAD

Podle Vágnerové (2007) patří mezi základní charakteristiku stáří zhoršení zdravotního stavu.

Uvozovacími výrazy jsou např. „podle“, „analyzoval“, „empiricky prokázal“, „formuloval“, „jak uvádí“, „konstatuje“, „navrhl“, „označuje“, „popisuje“, „předkládá“, „rozlišuje“, „zabývá se“, „upozorňuje“, „z toho vyvozuje“, „zdůrazňuje“, „zmiňuje“ apod.).

V textu se za příjmení (křestní jméno ani tituly se neuvádějí) do kulaté závorky uvede rok vydání zdrojového dokumentu, pokud se jedná o přímou citaci, pak i číslo strany.

b) autorovo jméno není přímo v textu uvedeno

PŘÍKLAD

Typickým projevem stáří je zhoršení zdravotního stavu (Vágnerová, 2007).

Odkaz na zdrojový dokument se uvádí na konec parafrázovaného textu do kulaté závorky (autor, rok vydání), v případě přímé citace je v kulaté závorce uvedeno i číslo strany (autor, rok vydání, s. XX).

c) více autorů v případech ad a) i b)

Pokud jsou dva autoři, uvádějí se oba se spojovníkem „a“, např. (Matějček a Langmeier, 1997) nebo Matějček a Langmeier (1997) uvádějí, že...

Pokud se jedná o zdroj s více než dvěma autory, uvádí se první autor a následuje zkrácený výraz „et al.“ nebo „a kol.“ (nutné si vybrat jeden způsob a ten v celé práci dodržovat), např. Skopalová. a kol. (2012)

d) autorem je korporace (zpravidla organizace, územní samosprávný celek, obec)

PŘÍKLAD (World Health Organization, 2015)

e) odkazování na více prací

Pokud se obdobné informace se objevují v dílech různých autorů, kteří se doplňují, v rámci jednoho odstavce je možno uzavřít odkazy na zdroje např. takto: Někteří autoři (Novák, 2008; Kolářová, 2009; Black, 2011) dokazují...

1.2. PŘEVZATÁ, SEKUNDÁRNÍ CITACE

Pokud není možno citovat z původního zdroje a autor se odkazuje na jiného autora, ze kterého cituje, potom lze zaznamenat třemi způsoby:

a) **Přímá, doslovná citace ze sekundárního zdroje, který cituje primární zdroj**, se zapisuje jako Autor původní (rok vydání, číslo strany), cit. autor citující, rok vydání, strana

PŘÍKLAD:

- „opisujeme“ např. z díla Vágnerové (z roku 2011 ze s. 23), která zde doslovně citovala Matějčka (z roku 1997, s. 234), pak se uvádí: „...jak poznamenává Matějček (1997, s. 234, cit. Vágnerová, 2011, s. 23), „*jsou děti z nepodnětného prostředí vystaveny subdeprivaci...*“
 - Podle Younghusbandové (1992, s. 53, in Hartl, 2012, s. 27) je „... *komunitní práce jednou ze tří metod sociální práce, která se zaměřuje zejména na pomoc lidem v rámci místní komunity, snaží se určit jejich sociální potřeby, zvážit nejučinnější způsoby jejich naplnění a začít na nich pracovat do té míry, jak to umožňují zdroje, které jsou k dispozici*“.
- b) **Přímá (doslovná) citace nepřímé citace ze sekundárního zdroje**, při níž opisujeme z díla Vágnerové, která parafrázovala Matějčka, bude s uvozovkami uvedeno např.: „...část autorů se spolu s Matějčkem (1997) domnívá, že děti z málo podnětného prostředí většinou nesou znaky tzv. subdeprivace“ (in Vágnerová, 2011, s. 23)
- c) **Nepřímá citace ze sekundárního zdroje**, v níž parafrázujeme z Vágnerové (2011), která parafrázovala Matějčka (1997), bude bez uvozek uvedeno ...děti z nepodnětného prostředí dle Matějčka (1997, in Vágnerová, 2011) jsou vystaveny subdeprivaci...
DALŠÍ PŘÍKLAD: Pro komunitní práci je charakteristické, že spojuje lidi v komunitě v úsilí o zjištění jejich potřeb a v realizaci nějaké akce či akcí, které by měly vést k jejich naplnění. Tím komunitní práce přispívá ke kvalitě života lidí a umocňuje jejich vliv na procesy, které je ovlivňují (Mayo, 2005, in Zatloukal, 2008).

2. PRŮBĚŽNÉ ODKAZOVÁNÍ V TEXTU

Za každým odkazovaným místem v textu se zapisuje číslice (v horním indexu nebo v kulaté závorce na řádce), která se vztahuje k číselně řazeným citacím uspořádaným podle pořadí jejich výskytu v textu. Odkazy jsou umístěny pod čarou, na konci kapitoly, nebo na konci textu stejně jako poznámky (tj. vysvětlující, doplňující informace), je však třeba dodržet průběžné číslování – tedy nečíslovat poznámky a odkazy zvlášť, ale společně v jedné číselné řadě.

Pokud je takto publikace (monografie, příspěvek ve sborníku, článek v odborném periodiku aj.) citována poprvé, je nutné uvést vždy plný záznam podle níže uvedených vzorů bez ISBN. Při dalším odkazování pod čarou na stejnou publikaci lze pak použít tzv. zkrácený záznam (např. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie...*, s. 45.). Pokud je na stejnou publikaci odkazováno na téže straně, uvádí se v poznámce pod čarou: Tamtéž, s. 45. Citace v poznámce pod čarou musí vždy uvádět konkrétní stranu.

Příklad:

Tak s platností od 1. ledna 1970 byly zvýšeny nízké důchody tvořící jediný zdroj příjmů pro jednotlivce ze 450 na 500 Kč a pro dvojici z 650 na 800 Kč a byl zaveden mateřský příspěvek ve výši 500 Kč zaměstnaným matkám pečujícím o dvě a více dětí, z nichž jedno bylo ve věku do jednoho roku. Tato a v dalších letech realizovaná opatření ve prospěch rodin a mladých manželství měla za cíl také zlepšit populační situaci.¹

3. ODKAZ POD TABULKOU NEBO OBRÁZKEM

Tvůrce a rok vydání citovaného informačního zdroje jsou uvedeni pod tabulkou nebo obrázkem ve formě **příjmení (rok)** a strana, odkud jsou tabulka, obrázek či data převzaty. V případě, že se odkazuje na internetový zdroj, uvádí se i datum stažení.

¹ KALINOVÁ, L. *K sociálním dějinám Československa v letech 1969–1989*. Praha: Grada, 1999, s. 23.

² tamtéž, s. 24

Příklad:

Tabulka č. 1: Věkové rozložení osob s tělesným postižením

Věková skupina	Muži	Ženy
0-14	13 143	6 934
15-29	17 481	12 018
30-44	19 198	19 246
45-59	46 284	43 231
60-74	78 142	79 481
75+	46 807	118 202
Celkem	221 055	279 112

Zdroj: *Výběrové šetření osob se zdravotním postižením* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014 [cit. 30. 11. 2016]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/20543019/k3_260006-14_1.pdf/4384f318-fcae-4a20-941c-33f10d5a6324?version=1.0.

Tabulka č. 2 Příklad nevhodně vytvořené tabulky pro čtení nevidomých screenreaderem

	Iva	Eva	Jan
váha	55	70	100
věk	30	25	48

Zdroj: Kimplová, T. a Kolaříková, M. (2014, s. 120)

PŘEKLADY PASÁŽÍ Z CIZÍHO JAZYKA

V každé kvalifikační práci je povinné užít alespoň jeden zahraniční zdroj ve světovém jazyce. Není započítáno, pokud má tento zdroj oficiální český překlad. V práci je užít vlastní překlad, který je vždy chápán jako parafráze s odpovídajícím odkazem. Lze v poznámce pod čarou uvést originální znění textu. Při citaci ruských zdrojů se doporučuje užití tzv. transliterace do latinky v souladu s platnou normou (ISO 9 transliterace slovanských jazyků).

VZOR PSANÍ BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ

O použití některého z uvedených vzorů citací rozhoduje garant SP. Vybraný vzor musí být použit v celé práci.

1. Knihy a monografické publikace

Tvůrce. *Název publikace. Vedlejší názvy.* Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok. Počet stran. Edice, číslo edice. ISBN.

POZNÁMKY:

- Modré údaje v citacích nejsou povinné.
- Tvůrce: uvádí se příjmení a buď celé jméno v citačním záznamu nebo jeho zkratka, nutno poté jednotně užívat.
- Pokud jsou dva tvůrci, doporučuje se mezi jejich příjmení vložit spojku „a“ (KOLÁŘ, P. a JANÁK, D.).
- Pokud jsou tři a více tvůrců publikace, zkracuje se záznam na jméno prvního tvůrce, za kterým je uvedeno „et al“ nebo „a kol.“ (zkratka by se měla uvádět v celé práci pouze jedna, kterou si autor zvolí)
- Vydání: povinné je uvádět, pokud se jedná o jiné, než 1. vydání.

PŘÍKLADY:

- HORÁK, R. et al. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu.* Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7.
- JANIŠ, K. a SKOPALOVÁ, J. *Volný čas seniorů.* Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5535-9.
- PILÁT, M. *Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi.* Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0932-4.
- ŠTREIT, J., PAVELČÍKOVÁ, N. a JANÁK, D. *Romské: děti, rodina, výchova, vzdělání = Romane: čhave, fameliija, edukacija, andre.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, ediční středisko v nakladatelství Eva Rozkotová, 2015. ISBN 978-80-87975-37-4.

2. Příspěvky v monografiích a kapitoly v knize

Tvůrce. Název příspěvku. In: Tvůrce publikace. *Název publikace. Vedlejší názvy.* Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN.

PŘÍKLADY:

- HUŠEK, P., STANOEV, M. a JANÁK, D. Prosazování regionálních zájmů na celostátní úrovni na případech Moravskoslezského kraje a Slezského vojvodství. In: VOLELA, L. a HUŠEK, P. *Regionální politické elity v Moravskoslezském kraji a Slezském vojvodství v letech 2000-2012.* Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, 2014, s. 68–87. ISBN 978-80-7510-112-9.
- JUŘÍČKOVÁ, V. Komparace typických profilů (Moravskoslezan a Čech) v kontextu srovnání světového výzkumu hodnot a výzkumu sociální reality v česko-polském příhraničí ve vybraných tématech. In: KOLIBOVÁ, H. et al. *Analýzy sociální reality v česko-polském příhraničí po vstupu do Evropské unie.* Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, Ústav veřejné správy a regionální politiky, 2011, s. 36–46. ISBN 978-80-7248-697-7.

2) Příspěvky ve sbornících

Tvůrce. Název příspěvku. In: EDITOR (ed.) *Název sborníku. Vedlejší názvy.* Místo: nakladatel, rok, strany. ISBN (nebo ISSN).

- Pokud má sborník editora, uvádí se jeho jméno před názvem sborníku a uvede se za ním zkratka „ed.“, pokud je více autorů sborníku, uvádí se na shodném místě, jen se do závorky uvede „eds.“

PŘÍKLADY:

- HLUBKOVÁ, Z. a SIKOROVÁ, L. Použití prvků herní terapie ke snížení bolesti u dětí. In: *Ružomberské zdravotnické dni 2013*. Ružomberok: Verbum, 2013, s. 244–251. ISBN 978-80-561-0061-5.
- QUISOVÁ, S. Bezdomovci a vzdělávání. In: JANIŠ, K. ml., a HERMANOVÁ, M. (Eds.) *Sborník prací Ústavu pedagogických a psychologických věd. Řada pedagogicko-psychologická P3*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2009, s. 85-91. ISBN 978-80-7248-529-1. ISSN 1214-8083.

3) Články v časopisech

Tvůrce. Název článku. *Název časopisu*. *Vedlejší názvy*. Místo: nakladatel, rok, číslování, strany. ISSN.

PŘÍKLADY:

- QUISOVÁ, S. Jak motivovat bezdomovce závislého na alkoholu ke změně životního stylu? *Psychologie pro praxi*. 2015, roč. 16, č. 3–4, s. 123–135. ISSN 1803-8670.
- JANÁK, D., BEZDĚK, J. a WALACH, V. Social exclusion under the auspices of the state? Case study of social exclusion, ethnicity and migration in Osoblaha Region. *Central European Papers*. 2015, roč. 3, č. 1, s. 117–140. ISSN 2336-3312 (Print). ISSN 2336-369X (Online).
- CHMELAROVÁ, M. Digitalizace veřejné správy v České republice. *Verejná správa a společnost*. 2011, roč. 12, č. 1, s. 125–129. ISSN 1335-7182.
- VÁCLAVÍKOVÁ, A. The Society in the Era of the Membership in the EU on the Example of a Czech-Polish Cross-border Area. *Central European Review of Economic Issues*. 2011, roč. 20, č. 2, s. 150–157. ISSN 1803-3865.

4) ELEKTRONICKÉ ZDROJE**Online knihy, monografické dokumenty**

Tvůrce. *Název publikace*. *Vedlejší názvy* [typ nosiče]. Vydání. *Další tvůrce*. Místo: nakladatel, datum publikování [cit. datum citování]. Edice, číslo edice. ISBN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

PŘÍKLADY:

- BANABIC, D. *Advanced Methods in Material Forming* [online]. Springer, 2007 [cit. 16.5.2018]. Dostupné z <https://ebookcentral.proquest.com/lib/zcup-ebooks/detail.action?docID=302014>.
- ČAPEK, K. *Válka s mloky* [online]. 20. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1981. Spisy, sv. 9 [cit. 5.8.2015]. Dostupné z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/75/66/valka_s_mloky.pdf.

Příspěvky v online časopisech / seriálech

Tvůrce. Název příspěvku. *Další informace o příspěvku*. *Název časopisu*. *Vedlejší názvy* [typ nosiče]. Místo: nakladatel, číslování, strany [cit. datum citování]. ISSN. Dostupné z: DOI nebo adresa.

PŘÍKLADY:

- BITUŠÍKOVÁ, A. a LUTHER, D. Sustainable diversity and public space in the city of Bratislava, Slovakia. *Anthropological Notebooks* [online]. Roč. 16, č. 2, s. 123–135 [cit. 16.5.2018]. ISSN 1408-032X. Dostupné z: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-OHGILSXZ/1017388c-c14d-4f2c-bdeb-da7ac04619b6/PDF>.

Webové stránky / webové sídlo

Dominantní tvůrce. *Název*. *Vedlejší názvy* [typ nosiče]. *Další tvůrce*. Místo: nakladatel, datum publikování. Datum aktualizace [cit. datum citování]. Dostupné z: DOI nebo adresa.

PŘÍKLADY:

- *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online]. Praha: MZČR, 2010 [cit. 16.5.2018]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/>.
- *Výzkum a vývoj v České republice* [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, 2015 [cit. 16.5.2018]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz>.

5) Citování zákonů a dalších legislativních dokumentů norma neřeší.

U legislativních norem stačí odkaz na zákon nebo obdobný předpis s příslušným datem případné novelizace, včetně příslušného paragrafu, článku a odstavce.

6) Archivní dokumenty a rukopisy

Vždy musí být uveden archiv a archivní fond, např. Zpráva o schůzi spolku Sokol v Hrabůvce 20. 10. 1910. Zemský archiv Opava, fond Policejní ředitelství Moravská Ostrava.

U rukopisů musí být uvedeno, kde jsou uloženy. Např. Soukromá sbírka doc. Kamila Janiše.

7) Kvalifikační práce

– PILÁT, M. *Metoda komunitního plánování v novém systému sociálních služeb*. Olomouc, 2008, s. 286. Disertační práce. Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra speciální pedagogiky. Vedoucí disertační práce Jan Michalík.

8) Zaznamenaný rozhovor

– NOVÁK, Jan. *Zvýšená míra agresivity ve společnosti* [zvukový záznam]. 5. 3. 2016. Archiv autora.

Pro vyhledávání aktuálních odborných zdrojů doporučujeme využít internetový online Souborný katalog Národní knihovny ČR (www.nkp.cz), který u konkrétního zdroje umožňuje v dolní části stránky na odkazu CITACE vygenerovat bibliografický údaj podobný ISO formátu.